

gunkat. Ezzel kapcsolatosan tisztában kell lennünk azzal, hogy értelmünkkel csupán felfogni képtelenek vagyunk, mert meghaladja képességünket, ellenben az értelmén túl van a vallásos szükséglet, melynek alapja a hit, amely állandó vonzódást teremt Istenhez. E cél érdekében szüntelenül cselekednünk kell Isten akaratát, melyben segítségünkre lehet az akaratunk. Shakespeare szerint: „testünk a kert, akaratunk a kertész”. A jézusi akaratnak jelképes kifejezése a kösziklára épített ház, melyet sem a vihar, eső, szél le nem dönthet. S amíg ezt meg nem valósíthattuk, addig a mi vallásos életünk virágházi szemléletet nyújt: látod a bent növő szép virágokat, különlegességeket, de csak kívülről szemlélheted, mert közted és a valóság között van az üvegfal.

Egyszer meg kell értenünk, éreznünk, hogy a vallásos érzés, akarat megszerzése Isten közelségét jelenti. Lehet: hogy valamikor úgy érezted, hogy csalódtál benne, de később föled hajolt, segített letenni a kösziklára építendő ház fundamentumát, és azt súgta füledbe: többé már nem bánom, hogy embert teremtettem a földre! Látszódjon arcodon, hogy templomban voltál, Istenhez egy lépéssel közelebb jutottál. Minden megnyilatkozásoddal, cselekedeteddel bizonyítsad, hogy elkezdetted lerakni erős kösziklára lelkivilágod épületét, s így kívánod betölteni Isten parancsolatát. Ámen.

LÉGY HÍV MINDHALÁLIG (Úrvacsorai agenda)*

Jel 2,10/b

Talán nem egészen az Úrasztala mellé találó bibliai vers, amelyet idézek, de az ünnepnek jelentősége és üzenete, alkalomszerűsége indokolja elképzeléseimet, és alátámasztja azt, amit hangsúlyozni szeretnék az ünneplő gyülekezet előtt, hogy amikor megállanak ez asztal mellett, s veszik a Jézusra emlékeztető jegyeket, gondoljanak arra is, ami 1100 éven át megtartotta, megőrizte őseinket, s amiben bízhatunk mi, a jelenben élők is. Hiszen a millicentenárius évfordulóját ünnepli ez évben minden magyar, bárhol is él, akár egy tömbben vagy szétszórtan, megelégedetten, vagy állandó vergődés, vesződés közepette, nyugodtan vagy megmaradásért folytatott harcban. Ha felidézzük, vagy végiggondoljuk az elmúlt ezeregyszáz évet, a honfoglalástól mostanáig, könnyen megállapíthatjuk, hogy nemzetünk élete nem volt felhőtlen. Oly sok próbatétel elé állította az elfoglalt földrészen élő őseinket.

* Elhangzott Kálnokon az 1996 augusztusában megtartott millicentenáriumi ünnepségen.

A nemzedékről nemzedékre hagyott állapot szívós kitartást, hűséget, helytállást követelt a különböző századokban élő őseinktől. Hiszen az elmúlt ezerszáz évben volt tatárjárás, volt török által elkövetett pusztítás, nem egy háború, volt belviszály, aminek következtében vér folyt a magyar és magyar között, juttatta a honfitárs a honfitársat börtönbe. S mindezek ellenére is mi, a késői nemzedékek itt vagyunk, emlékezünk, és ünnepelni akarunk.

Önként tevődik fel a kérdés: mi volt, ami megtartott, s ami nem engedte, hogy eltűnjünk a történelem süllyesztőjében. A válasz nem lehet más, mint a hit, amely eltöltötte a lelkeket; a hűség, amely erősítette a helytállókát; a bizalom a jövővel szemben, melynek örök forrása az evangélium, e jézusi örök személyt sugárzó keresztényi hit, amelyben éltek őseink, de amelyben megmaradnunk kell nekünk is. S itt jut kifejezésre s válik érthetővé az általam idézett bibliai vers: légy hív mindhalálig. Ez ünnepségnek nagy kihívása és figyelmeztetése, hogy mit vár és mit kíván tőlünk jövőnk és helyzetünk?! Nem többet és nem kevesebbet, sem az egyénektől, sem a közösségektől, s ez egyben a gondviselő Isten üzenete is: „Légy hív mindhalálig és néked adom az életnek koronáját.” Tudom és érzem, is keresztény Testvérem, azt kérdezed tőlem, hogyan lehet megtenni, megvalósítani az életben e felhívást?

Az ezerszáz év történéseit ismerve, a jelen helyzetünk valódi arculatát elemezve, engedjétek meg, hogy az emlékezetemben megmaradt írást idézzek fel, hogy megválaszoljam az előbb érintett kérdéseket, s így hívjalak e megterített asztal mellé.

Már nem tudom, ki volt az írója, de az elgondolása számunkra ez ünnepélyes pillanatban nagyon időszerű. Röviden, emlékezetemből idézem az írás lényegét.

Egy gazdag ember két híres festőt bíz meg azzal, hogy festenek meg híven, milyen is az emberi élet valódi arculata, ami igazán kifejezné a hétköznapokat és ünnepnapokat, az egyéni és közösségi eseményeket.

Az egyik festő a vásznán egy gyönyörű tájat képzelt el, és örökített meg, zöld pázsittal, ami a reménység, hullámzó tóval, mellette játszó gyermekekkel, a távolban dolgozó, megelégedett felnőtt emberekkel, mindannyian a jövővendő ígéretei.

A másik művész meg egy mindent magával sodró folyót festett meg, a parton meg egy minden próbatételt átvészelt fát, melynek töredezett ágai is voltak, s a megmaradt ágak között egy madárfészket festett meg, melyben a szülők a jövő nemzedékük fiait etetgették, táplálták.

E millicentenáriumi alkalomból, ez ünnepi hangulatban az utóbbi művészi elgondolást szeretném lelketekbe belopni, emlékezetessé tenni. Hiszen a történelmünk folyója sok mindent hozott és vitt el. Nemzetünk fajáról a vihar ágakat tört le, a gyászos időszakok nyomot hagytak a nemzet fáján, de ágai között mindig megmaradt a nemzet, a család fészke, amelyben a jövő nemzedékei növegték fel. Nem volt derűsebb unitárius egyházunk több évszázados történése sem, de megmaradtunk, mert őseink hívek voltak mind-

halálig, akárcsak magyar nemzetünk fiai és lányai. Az örök táplálék meg a hit, a templom szelleme, a mindig reménységet nyújtó vallásos érzés volt, s a jövőben is az kell, hogy legyen, ha meg akarunk maradni, és ha nem akarjuk, hogy a jövő történelme lesújtó képet formáljon rólunk.

Mindenki igazolására, erősítésére, lelkünk felfrissítésére ez ünnepélyes alkalomból az Úr asztala meg van terítve, jöjjetek, vegyétek el az emlékezés jegyeit, de előbb imádkozzunk. Ámen.

ŐSÖKNEK ÖRÖKÉBEN (Keresztelési agenda)

I Királyok. 21,2–3

„És szóla Akháb Nábótnak, mondván: Add nékem a te szőlődet, hogy legyen veteményes kertem, mert közel van az én házamhoz és néked helyette jobb szőlőt, adok annál, vagy ha néked tetszik, pénzül adom meg az árát. És felele Nábót Akhábnak: Isten őrizz, hogy néked adjam az én atyámtól kapott örökséget.”

Isten hozott mihozzánk! Így köszöntelek az Úr színe előtt parányi kis poronty, egy boldog családi élet reménysége, kiteljesülésre váró élet reménysége, megtestesült üzenete a családnak. Mily szép is az Isten üzenete, mely általad, általatok érkezik hozzánk. Mennyi öröm és boldogság érzete tölti a szülők lelkét, amikor sírásotokkal adjátok mindenkinek tudtára, hogy megérkeztetek a földre. Jövedeled, jövedeleitek által Isten üzeni mindnyájunknak: nem bánom, hogy embert teremtettem erre a földre. Két boldog szív rejtett álma öltött testet és vált valóra jövedeleitek által. Tervezgetések, célkitűzések foglalkoztatják örömméztől eltelt szüleid elméjét. Ehhez csatlakoznak minden bizonnal a nagyszüleid, rokonaid is, hiszen mindenki várta jövedeledet. Tudom és érzem, hogy szüleid gondolkörében a jövő családi élet elképzelt boldog otthonuknak tervezgetése tölti be elméjüket. Hiszen már van kiért élni, túrni, s ha kell, szenvedni is. Te vagy a túrésnek, az áldozathozatalnak a záloga, te vagy a jövő letéteményese. Minden elképzelt otthonnak alapköve a szeretet, összekötő anyaga a megszületett gyermek.

Szeretném röviden érinteni, hogy mire hivatattál el, milyen feladat vár rád az eljövendő életedben. Viszont, hogy mindennek eleget tehessél, mit vársz el szüleidtől, keresztszüleidtől, nagyszüleidtől, de mit vár a jelenünk és a holnapunk mindnyájunktól. Ezen megbízatásoknak lényegét a felolvasott bibliai versek összegezik. Szól a király, a hatalommal rendelkező, a kevéske földdel rendelkező szomszédnak: add nekem a te szőlődet és megveszem. És elhangzik a határozott elutasító válasz: Isten őrizzen, hogy néked adjam az